

ಸಂದರ್ಶನದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳು

ಪ್ರ: ವೇದಗಳು ಎಷ್ಟು?

ಉ: ಪಳ್ಳ.

ಪ್ರ: ಯಾವು ಯಾವು?

ಉ: ಶ್ರೀದ, ಯಜುವೇದ, ಸಾಮವೇದ... ಅಯುವೇದ....

ಪ್ರ: ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು?

ಉ: ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ.

ಪ್ರ: ಬೇಂದ್ರೆಯಿವರ ಕವನ ಸಂಕಲನ ‘ನಾಕು ತಂತಿ’ಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾಲ್ಕು ತಂತಿಗಳು ಯಾವವು?

ಉ: ಅದೇ ಸಾರ್ - ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು!

ಪ್ರ: ನಾಲ್ಕು ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧ ನಡೆದದ್ದು ಯಾರ ಮಧ್ಯೇ?

ಉ: ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಲಿ ಮಧ್ಯೇ.

ಪ್ರ: ಏನು!?

ಉ: ಸಾರಿ ಸಾರಾ! ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ದೇಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ್ ಮಧ್ಯೇ.

ಪ್ರ: ಫೇರ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ.

ಉ: ಶಾಕಂತಲಾ...

ಪ್ರ: ಯಾವ ಲೇಖಿಕರು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು?

ಉ: ಪೂರ್ಣಾಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿ.

ಪ್ರ: ಅವರ ಯಾವ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನೀವು ಒದಗಿಸ್ತಾರಿ?

ಉ: ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಭೂತಿ ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ.

ಪ್ರ: ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿ ಯಾವುದು?

ಉ: ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ.

ಇವು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಮೊನ್ಸೆ ನಡೆದ ಮೌಖಿಕಪರಿಶೈಲೀಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಕರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪದವೀಧರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳ ಸ್ವಾಂಪಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಂದರ್ಶಕರೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ನೇನಪಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಿ.ಪ್ರೂ. 2 ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರಕ ಕವಿ ಬರೆದ ಸುಪುಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಕತ ನಾಟಕ ‘ಮೃಜ್ಞಕಟಕ’. ಗಿರೀಶ್ ಕಾನಾಡರು ನಿದೇಶಿಸಿದ ಹಿಂದೀ ಚಲನಚಿತ್ರ ‘ಇತ್ತವ್’ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು. ಇಡೀ ನಾಟಕದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದರೆ ಅವಂತಿಪುರದ ಶ್ರೀಮಂತ ವರತಕನಾದ ‘ಚಾರುದತ್ತ’, ಅವನ ರೂಪ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾದ ನಗರದ ಮಹಾಚೆಲುವೆ ‘ವಸಂತಸೇನೆ’ ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಫಲಯತ್ತ ನಡೆಸಿದ ‘ಶಿಕಾರ’. ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಜಿತ್ರಣಾವಿರುವ ಈ ಅಪರೂಪದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಳಾಯಕನಾದ ಈ ‘ಶಿಕಾರ’ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿ (ರಾಣಿಯ ತಮ್ಮ). ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರಾಜನ ಭಾವಮೈದುನನೆಂಬ ಅಹಮ್ಮು ಅವನಿಗೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ದರ್ಶಕಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಗೋಳುಹೊಳ್ಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಾತ್ರಿತರೆ ‘ನಾನು ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ? ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಕತ್ತಿ ರುಳಿಸಿ ಹದರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದರೂ ಅವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಅಕ್ಷ ಮತ್ತು ಭಾವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ವರ್ಗಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹದರಿಸುತ್ತಾನೆ (ರಾಜಾನಂ ಪಾಲಕಂ ಭಗ್ನಿಷಣತಿಂ ವಿಜಾಪ್ತಿ...ಎತ್ತಂ ಅಧಿಕರಣಿಕಂ ದೂರೀಕೃತ ಅನ್ಯಮಧಿಕರಣಿಕಂ ಸಾಫಲ್ಯಾಪ್ತಿ). ತುಂಬಾ ಪೆದ್ದನಾದ ಇವನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಸಂಬಂಧ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಶಕಾರನು ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಕಲಸು ಮೇಲೋಗರ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾಡುವ ಅಪಲಾಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನು ರಾಜನ ಭಾವಮೈದುನನೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕವಿ ಶೂದ್ರಕನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಕಾರನ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಗಳ ಪರಿಚಾರ ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತಾನು ಮೋಹಿಸಿದ ವಸಂತಸೇನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವನಾಡುವ ಈ ಪುಂದಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

(ರಾಮನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಓದಿದ ದೈವದಿಯಂತೆ ಮೈಮೇಲಿನ ಅಭರಣಗಳಿಂದ ರುಣ ರುಣ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಏಕೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದಿಯಾ?

2. ಮಹಿ ವಶಮನುಯಾತಾ ರಾವಣಸ್ಯೇವ ಕುಂತಿ । (1.21)

(ರಾವಣನ ವಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕುಂತಿಯಂತೆ ನೀನು ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆ)

3. ಕಂ ಭೀಮಸೇನೋ ಜಪುದಗ್ನಿಪ್ರತಃ:

ಕುಂತಿಸುತ್ತೋ ವಾ ದಶಕಂಧರೋ ವಾ ।

ಷಷ್ಟೋಽಹಂ ಗೃಹಿಣ್ಯ ಕೇಶವಸ್ತೇ

ದುಃಖಾಸನಾಷ್ವಕೃತಿಂ ಕರೋಮಿ ॥ (1.29)

(ಜಮದಗ್ನಿಯ ಮಗ ಭೀಮ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಲಿ, ಕುಂತಿಯ ಮಗ ರಾವಣನಾದರೂ ಬರಲಿ, ದುಃಖಾಸನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ನಾನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

4. ಶ್ರುತೋಮಿ ಹಾಲಗಂಧಂ, ಅಂಧಕಾರ-ಪುರಿತಯಾ ಪ್ರಸನಾಸಿಕಯಾ ನ ಸುಷ್ಪತ್ರಂ ಪಶಾಪು ಭೂಷಣಂಭಂ ।

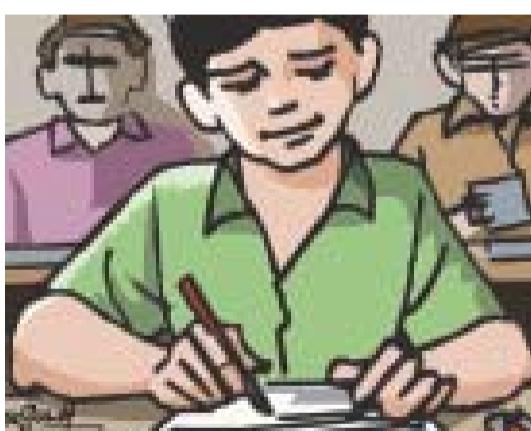
(ಹೂವಿನ ಸುವಾಸನೆಯೇನೋ ಕೆವಿಗೆ ಕೇಳಿಸ್ತೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಕಗ್ನತ್ವಲ್ಲಿ ಅಭರಣಗಳ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ ಮೂಗಿಗೆ ಕಾಂತ್ಸ್ತೂ ಇಲ್ಲ)

5. ಯದಿ ರಾಕ್ಷಸೀ ಪ್ರತಿವಸತಿ ತತ್ವಧಂ ನ ತ್ವಾಂ ಮುಷ್ಣಾತಿ? ಅಥ ಚಾರಃ, ತದಾ ಕಂ ತ್ವಂ ನ ಭಕ್ತಿತಃ?

(ರಥದಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿರುವುದು ರಾಕ್ಷಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಕದಿಯಲ್ಲಿ, ಕಳಣಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ?)

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಸಂದರ್ಭನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳಿಗೂ ಎರಡು ಸಾಮಿರ ವರಣಗಳ ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾದ ಮೃಷ್ಣಕಟಿಕ ನಾಟಕದ ಶಿಕಾರನ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಹೋಲಿಕೆ ಇದೆ. ಆ ಶಿಕಾರನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಪದವೀಧರರು ಹೋಲುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಓದಿದ ವಿವಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ವಿಧ್ಯತ್ವಾಲ್ಲಿ, ಪರಿಜ್ಞಾನವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ, ಇವರು ಪಡೆದ ‘ಜ್ಞಾನ’ವು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ‘ಮೃಷ್ಣಕಟಿಕ’ ಎಂದರೆ ಮಣಿನ್ನಿಂದಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಕೆ ಮಾತ್ರ; ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದಿನ ಪದವೀಧರರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಪದವಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಆಟಕೆಯ ಬಂಡಿಯಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು, ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾಧನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತೀಗಾಗಿ ಮುಷ್ಣರ ಹೂಡುವ ‘ವಿತ್ಯಾಪರಾರಕ’ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರಣರೇ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಾಪದ್ಧತಿಯೇ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೇ ಶಿಕ್ಷಣಾತಜ್ಞರು ಅಲೋಚಿಸುವುದು ಒಳಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಈ ಶಿಕಾರನ ಸಂತತಿ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯ.

70 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೆನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ಯೂನಿವೆಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ‘ಅಜ್ಞ’ ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮದಿಯಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ರೋಚಕ ಫಾಟನೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿಸಿರಾಗಿದೆ. ಸೋಮಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷೆಗೇ ಹೋದ. ಏನೂ ಓದಿರಲ್ಲಿವಾದ ಕಾರಣ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಒಂದು

ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಅವನಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾಲಿ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂತಿರುಗಿಸದೆ ತನ್ನ ಕಷ್ಟಕಾಪಣ್ಣಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೇದಿಸಿಕೊಂಡ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಬರೆದ: “ಗಾಯಾ ಹಮಾರೀ ಮಾತಾ ಹೈಂ, ಹಮ್ಮಾಕೋ ಕುಭಾ ನೆಹೀಂ ಇತ್ತಾ ಹೈಂ!” ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರು ನಸುನಕ್ಕು ಆ ಹುಡುಗನ ಕವಿತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಅವರೊಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆದರು: “ಬೈಲ್ ಹಮಾರಾ ಬಾಪ್ ಹೈಂ, ನಂಬರ್ ದೇನಾ ಪಾಪ್ ಹೈಂ!”

ಸಹ್ಯದರ್ಮ ಓದುಗರೇ! ನೀವೂ ಇದನ್ನು ಓದಿ ನಸುನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಪತ್ಯವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಸಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರ್ತೀರಿ? ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಂತಹ ಬಾಲಪ್ರತಿಭೆಗಳ ವಿಕಾಸ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ?

22.3.2012

ಶ್ರೀ ತರಳಭಾಜು ಜಗದುರು

ಡಾ॥ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸುಖಿಗಳವರು
ಸಿರಿಸೆರೆ

